

Nederlandse samenvatting

In de marktsector keerde de groei van de arbeidsproductiviteit in 2022 terug naar een normaal niveau van 1,0%. De groeivoet van de totale factorproductiviteit bleef hoog op 2,2%.

Het verband tussen marktconcentratie en macroproductiviteit verschilt tussen de VS en Europa. Dit verschil blijkt uit onderzoek van Bighelli et al. (2023). Voor de VS wordt een toenemende marktconcentratie gecombineerd met hogere markups en een lagere allocatieve efficiëntie. In Europa daarentegen gaat een toenemende concentratie samen met stabiele markups en een productievere marktsector. Dit beeld duikt ook op voor de Nederlandse economie (behalve de ontwikkeling van de concentratie). De bevinding dat Europa minder last lijkt te hebben van de negatieve gevolgen van toenemende marktmacht heeft belangrijke implicaties voor industrie- en mededingingsbeleid.

De productiviteitsverschillen tussen de 10% meest productieve bedrijven en minder productieve bedrijven lijken in Nederland na 2015 toe te nemen. De productiviteitskloof tussen de koplopers uit de top-10% en het mediane bedrijf is in 2019 3,8% groter dan in 2010. Bovendien draagt de bedrijfsdynamiek in de belangrijkste bedrijfstakken verschillend bij aan de productiviteitsgroei. De daling van de arbeidsproductiviteit in de verwerkende industrie tussen 2016 en 2019 wordt voornamelijk toegeschreven aan een ongunstige productiviteitsgroei binnen bestaande bedrijven. De productiviteitsgroei in de handelssector was vooral het resultaat van een gunstige verschuiving naar productievere, bestaande bedrijven, terwijl de toetreding van nieuwe bedrijven heeft bijgedragen aan de groei in de dienstensector.